Dosar nr.5r-1710/2024
4-24050481-12-5r-08052024

HOTĂRÂRE
în numele Legii

18 iulie 2024 **mun. Chișinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
Instanţa compusă din:
Președintele ședinței, judecător Verginia Baltag
Grefier Inna Colun

Cu participarea:
Persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional Nicolae Cazac
În absența
Agentului constatator Dan Moraru

examinând în ședința de judecată publică, în sediul instanței, în limba română, cauza contravențională la contestația depusă de Nicolae Cazac împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 602928 din 27 aprilie 2024 și a deciziei de sancționare în temeiul art. 238 alin.(2) din Codul contravențional,

a c o n s t a t a t:

La data de 27 aprilie 2024 de către agentul constatator, din cadrul INSP, Dan Moraru a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție în privința lui Nicolae Cazac, potrivit căruia la data de 27 aprilie 2024, ora. 07:03 min., în mun. Chișinău, sectorul Ciocana, a încălcat regulile de oprire și neacordare de prioritate altor participanți, fapta comisă cu mijlocul de transport de model/marca ***** cu nr/î *****. Potrivit procesului-verbal Nicolae Cazac a ignorat prevederile pct. 70 din Regulamentul circulației rutiere, care prevede staționarea este interzisă: c) la ieșirile de pe teritoriile adiacente drumului. Faptele imputate lui Nicolae Cazac au fost calificate de către agentul constatator potrivit prevederilor art. 238 alin.(2) din Codul contravențional, iar potrivit deciziei asupra cauzei contravenționale i s-a aplicat sancțiunea sub formă de amendă de 18 unități convenționale, ceea ce constituie 900 de lei.

La aceeași dată, de către agentul constatator a fost întocmit Procesul-verbal seria/nr. VEH02119151 cu privire la ridicarea și aducerea vehiculului la parcarea specială.

În dezacord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare, la data de 29 aprilie 2024, Nicolae Cazac a înregistrat la Direcția de Patrulare Centru a Inspectoratului Național de Securitate Publică o contestație prin care indică că nu a săvârșit fapta contravențională imputată și solicită restituirea cheltuielilor pe care a fost impus să le plătească pentru evacuator de 790 lei, de altfel urma să-i fie evacuat automobilul de la parcare.

Agentul constatator s-a prezentat în cadrul ședinței de judecată din data de 21 iunie 2024, care a fost amânată pe motivul lipsei dovezii de citare legală a persoanei în privința

căreia a fost pornit procesul contravențional, ulterior, deși a fost înștiințat despre data examinării cauzei, agentul constatator Dan Moraru, nu s-a prezentat.

Conform art. 382 alin. (1)-(2), (4)-(5) și art. 455 alin.(2) din Codul contravențional instanța a purces la examinarea cauzei în absența agentului constatator, în privința căruia a fost efectuată procedura de citare legală.

Fiind prezent în ședință de judecată Nicolae Cazac a susținut contestația și a solicitat anularea procesului verbal. A menționat că, la data de 26 aprilie 2024, seara, a parcat automobilul propriu în fața casei în care locuiește. A doua zi dimineața a văzut că a venit un echipaj al poliției în curtea casei și documentau o altă persoană pentru faptul că a parcat neregulamentar, după care a văzut că poliție nu pleacă și a fost chemat evacuatorul. Indică că, mașina sa nu era parcată neregulamentar, fiind parcată imediat după locurile destinate pentru invalizi. Menționează că, mașina sa, de facto, nu a fost ridicată, dar a fost obligat să achite serviciile evacuatorului. Nu este de acord cu acest fapt, or, nu a parcat neregulamentar. Totodată a explicat limitele de distanță în perimetrul cărora avea dreptul la parcare.

Examinând circumstanțele cauzei, raportate la materialele acesteia, în coroborare cu normele de drept care guvernează spața, instanța de judecată consideră contestația întemeiată, urmând a fi admisă, din următoarele considerente:

Potrivit art. 381 alin. (4) Cod contravențional*, "autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cât şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante."*

Potrivit art. 448 alin. (1), (2) și alin.(3) Cod contravențional *"Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447[1] alin. (8)."*

Conform art. 458 alin. (1) Cod contravențional, *examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.*

Astfel la examinarea cauzei instanța va efectua un control devolutiv, inițial a procedurii de înaintare a contestației, conținutului procesului-verbal cu privire la contravenție și fondului acuzațiilor aduse persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional.

Din materialele cauzei contravenționale rezultă că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit la data de 27 aprilie 2024, contestația formulată de Nicolae Cazac la Direcția de Patrulare Centru a INSP a IGP, înregistrată cu nr. 830 a fost depusă la data de 29 aprilie 2024. Astfel, instanța atestă că Nicolae Cazac s-a adresat cu acțiune în contestare în termenul stabilit de alin.(1) al art. 448 din Codul contravențional.

În continuare, examinând conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție instanța de judecată a constatat că actul respectiv nu conține datele indicate art. 443 alin. (1) lit. b), d) și e) Cod contravențional. Potrivit normei indicate: *”procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei.”*

Reieșind din conținutul procesului verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 602928 din 27 aprilie 2024, rezultă că, agentul constatator nu a completat datele sale de identificare, funcția pe care o deține sau numărul unui act prin care i se poate stabili identitatea. Corespunzător, instanța nedeținând aceste date, nu poate stabili inclusiv respectarea normelor privind competența materială la constatarea și examinarea cauzei contravenționale.

La acest aspect sunt pertinente prevederile art. 400 din Codul contravențional potrivit căruia: *”Sunt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni în limitele competenței funcționarii publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care exercită atribuțiile poliției și sunt împuterniciți cu asemenea atribuții conform fișei postului.* ***Nomenclatorul funcțiilor și al competențelor de examinare a cauzelor contravenționale și de aplicare a sancțiunilor se aprobă prin ordinul ministrului afacerilor interne.*** *”*

Aceasta normă din Codul contravențional, urmează a fi aplicată în coroborare cu prevederile Ordinului nr. 195 din 17 aprilie 2020 (modificat prin Ordinul nr. 172 din 23 aprilie 2021), cu privire la stabilirea competențelor în domeniul constatării/examinării contravențiilor atribuite agenților constatatori din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Corespunzător indicarea doar a autorității din care face parte, nu și a funcției exercitate de către Dan Moraru, care să corespundă nomenclatorului, nu face posibilă stabilirea competenței acestuia la constatarea și examinarea cauzei contravenționale. În același context, este de menționat că, gradele speciale aferente corpului de ofițeri (inspector, inspector superior etc.) potrivit Legii nr. 288 din 16 decembrie 2016 nu echivalează cu funcția deținută și atribuțiile conform fișei postului, precum și nu

constituie reper de a stabilit dacă funcția inspectorului se regăsește în ordinul ministrului, astfel cum este prevăzut de teza a II-a din alin.(2) al art. 400 Cod contravențional.

În continuare, analizând cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenție, la rubrica cu nr. 5 **”Locul săvârșirii”** instanța a atestat că este indicat sectorul Ciocana al mun. Chișinău.

Totodată la rubrica nr. 6 - **”Fapta contravențională”** - agentul constatator citează în amalgam prevederi ale Regulamentului circulației rutiere și indică: *”c) la ieşirile de pe teritoriile adiacente drumului; al Regulamentului Circulaţiei Rutiere ce se sancţionează în conformitate cu prevederile art. (nou) Încălcarea regulilor de oprire şi neacordare de prioritate pietonilor şi altor participanţi al Codului contravenţional. Cu automobilul de model ***** (negru, an producere 2010, volum motor: 1068) *****, ignorând prevederile RCR pct. 70. Staţionarea este interzisă: c) la ieşirile de pe teritoriile adiacente drumului: prin ce a comis contravenţia prevăzută de art. 238 (2) Cod contravenţional (...)”*

Din analiza acestor date, instanța reține că agentul constatator a semnalat așa zisa faptă, fără a indica împrejurările și circumstanțele săvârșirii acesteia - corespunzător care nemijlocit au fost acțiunile/inacțiunile lui Nicolae Cazac prin care a fost săvârșită contravenția și locul săvârșirii acesteia. Din modul trunchiat de indicare a prevederilor Regulamentului circulației rutiere ar putea rezulta că, la data de 27 aprilie 2024, Nicolae Cazac nu a acordat prioritate pietonilor, a oprit sau a staționat neregulamentar - conjunctură care în opinia instanței generează stabilirea eronată a tuturor circumstanțelor în care a avut loc fapta, precum și încadrarea juridică eronată.

Instanța reține că, potrivit art. 238 alin(2) din Codul contravențional incriminat lui Nicolae Cazac, se sancționează staționarea sau parcarea în locuri interzise. La acest aspect delimităm două acțiuni la săvârșirea cărora poate fi constata fapta contravențională și anume: 1) staționarea în locuri interzise și 2) parcarea în locuri interzise. Fiind o normă de blanchetă, detalierea modului de staționare și parcare este reglementată prin Regulamentul circulației rutiere la pct. 70 -74. Corespunzător este imperios de a cunoaște inițial acțiunea, adică – parcarea sau staționarea – și locul în care a aceasta a avut loc, pentru a se putea stabili că acel loc este exceptat de la parcare sau staționare regulamentară.

Prin urmare agentul constatator urma să individualizeze porțiunea de traseu, unde a fost săvârșită contravenția, să indice acțiunea lui Nicolae Cazac și dacă pe locul respectiv este interzisă parcarea sau staționare, potrivit cărui indice din pct. 70-74 ale RCR.

În pofida faptului că, la materialele cauzei de către agentul constatator a fost anexat procesul-verbal cu privire la ridicarea și aducerea vehiculului la parcarea specială, precum și câteva poze, instanța nu deține competența de a completa circumstanțele faptice și încadrarea juridică conținute în procesul-verbal cu privire la contravenție.

Potrivit art. 445 din Codul contravențional *”(1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă*

la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. (2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei."

Corespunzător, în acest sens, instanța statuează că încadrarea juridică a faptei a fost efectuată eronat de către agentul constatator, iar procesul-verbal cu privire la contravenție nu conține datele impuse de lege. Instanța admite că aceste omisiuni ar putea fi generate de modul de completare automat prin sisteme informaționale, cu utilizarea tehnicii din dotare a agentului constatator, în pofida acestui fapt, în opinia instanței omisiunile indicate supra, echivalează cu nesoluționarea de către agentul constatator a cauzei contravenționale și constituie temeiuri exhaustive prevăzute de lege pentru declararea nulității absolute a procesului-verbal cu privire la contravenție.

În ordinea respectivă, instanţa urmează să ţină cont de dispoziţiile art. 461 alin. (1) Cod contravenţional potrivit cărora *"în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional."*

Conform articolului 442 alineatul (1) din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se descrie în mod specific fapta ilicită săvârșită și se identifică persoana responsabilă.

În lumina Convenției Europene a Drepturilor Omului, contravențiile pot intra în sfera de acțiune a materiei penale. Astfel, în domeniul contravențional, s-au consacrat garanții procedurale similare celor din procesul penal, inclusiv prezumția de nevinovăție prevăzută de articolul 6 § 2 din Convenție.

În acest context, instanța subliniază că noțiunea de "acuzare" trebuie interpretată în conformitate cu prevederile Convenției, fiind definită ca o "notificare oficială, făcută de o autoritate competentă, privind suspiciunea referitoare la săvârșirea unei infracțiuni", definiție care depinde de posibilele "repercusiuni importante asupra situației [suspectului]" *(a se vedea, de exemplu, deciziile în cauzele Deweer împotriva Belgiei, paragrafele 42 și 46, și Eckle împotriva Germaniei, paragraful 73).*

În evaluarea aplicabilității laturii penale a articolului 6 din Convenție, instanța consideră că se pleacă de la criteriile stabilite în decizia Engel și alții împotriva Țărilor de Jos, paragrafele 82-83: 1) clasificarea în dreptul intern; 2) natura infracțiunii; 3) gravitatea pedepsei cu care persoana vizată este susceptibilă să fie sancționată.

Este recunoscut faptul că în procedurile penale, informațiile precise și complete referitoare la acuzațiile aduse unui inculpat și, implicit, la încadrarea juridică pe care

instanța ar putea să o rețină împotriva acestuia, reprezintă o condiție esențială pentru asigurarea echității procedurii *(Pélissier şi Sassi împotriva Franței (MC), paragraful 52; Sejdovic împotriva Italiei (MC), paragraful 90).*

În acest sens, domeniul de aplicare al articolului 6 § 3 litera a) trebuie interpretat în concordanță cu dreptul general la un proces echitabil garantat de articolul 6 § 1 din Convenție, inclusiv dreptul acuzatului de a fi informat cu privire la natura și temeiul acuzației, în vederea pregătirii apărării sale *(Pélissier şi Sassi împotriva Franței (MC), paragraful 54; Dallos împotriva Ungariei, paragraful 47)*. Prin urmare, instanța concluzionează că articolul 6 § 3 litera a) din Convenție recunoaște dreptul acuzatului de a fi informat nu doar cu privire la "natura" acuzației, adică încadrarea juridică a faptelor, ci și cu privire la "temeiul" acuzației, respectiv la faptele materiale ce stau la baza acesteia *(Mattoccia împotriva Italiei, paragraful 59; Penev împotriva Bulgariei, paragrafele 33 și 42).*

Astfel, având în vedere că procesul-verbal anulat reprezintă o acuzație penală, instanța subliniază că în lipsa caracterului legal al acestuia, nu poate continua examinarea circumstanțelor faptice în fond.

Cu referire la solicitarea lui Nicolae Cazac privind încasarea cheltuielilor în cuantum de 790 (șapte sute nouăzeci) lei achitate pentru restituirea mijlocului de transport, instanța indică că aceste pretenții urmează a fi examinate prin prisma art. 383 și art. 384 din Codul contravențional.

Potrivit art. 383 alin.(3) din Codul contravențional *”persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional se repune în dreptul de care a fost privată şi ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravenţională este înlăturată, cu excepţia cazului de amnistie.”*

Din interpretarea *ad litteram* a normei indicate rezultă că, dreptul lui Nicolae Cazac la încasarea cheltuielilor suportate apare odată cu definitivarea hotărârii judecătorești.

Totodată conform art. 384 alin.(2) lit. u) din Codul contravențional *”persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul:să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională.”*

Bazându-se pe normele respective, instanța statuează indubitabil dreptul lui Nicolae Cazac de a solicita încasarea cheltuielilor suportate în cadrul unui proces contravențional pornit în privința sa, în situația în care este declarat nevinovat. Momentul apariției acestui drept fiind însă condiționat de caracterul definitiv al hotărârii judecătorești. Pornind de la raționamentul expus, instanța va lăsa fără examinare cererea privind încasarea cheltuielilor înaintată de Nicolae Cazac în prezenta cauză, explicându-i dreptul de a se adresa separat în ordinea procedurii civile contencioase, după definitivarea prezentei hotărâri, cu solicitarea de încasare a cheltuielilor suportate, prejudiciilor materiale sau

morale cauzate prin pornirea în privința sa a procesului contravențional și tragerea la răspundere contravențională.

Din considerentele expuse supra, în conformitate cu art. art. 7, 395, 443, 445, 448, 460-462 Cod contravenţional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se admite contestația înaintată de Nicolae Cazac împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06602928 din 27 aprilie 2024 și a deciziei de sancționare pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 238 alin.(2) din Codul contravențional, întocmite de agentul constatator Dan Moraru.

Se declară nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06602928 din 27 aprilie 2024 întocmit de agentul constatator Dan Moraru în privința lui Nicolae Cazac.

Se încetează procesul contravențional de învinuire a lui Nicolae Cazac în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (2) din Codul contravențional.

Se lasă fără examinare solicitarea lui Nicolae Cazac privind încasarea cheltuielilor, explicându-i-se dreptul de a se adresa cu acțiune civilă în ordine generală contencioasă.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Verginia Baltag**